

PM - Kompletterande fågelinventering - Detaljplan för Arbottna 1:28

Ekologigruppen på uppdrag av Haninge kommun

2021-09-20

Bakgrund

En riktad fågelinventering av landmiljöer utfördes av Ekologigruppen i de föreslagna bebyggelseområdena under två dagar i maj 2020 (figur 1). Resultatet redovisades i den naturvärdesinventering som Ekologigruppen genomförde under 2020 (Ekologigruppen 2020).

Vid arbetet med naturvärdesinventeringen konstaterades att det fanns flera prioriterade arter som rapporterats i Artportalen men som inte noterades vid den översiktliga fågelinventeringen (Ekologigruppen 2020). Med prioriterat skyddade arter avses här rödlistade arter samt arter markerade med B i fågeldirektivets bilaga 1 (se faktarutor). Med anledning av detta föreslog Ekologigruppen att en kompletterande inventering av arterna nattskärra^{FD}, spillkråka^{FD, NT} och mindre hackspett^{NT} skulle göras. En sådan inventering genomfördes under våren 2021 och resultatet redovisas i detta PM.

Figur 1. Fokusområde för fågelinventeringen.

Metodik

Fokus för inventeringen var de tre arterna nattskär^{FD}, spillkråka^{NT, FD} och mindre hackspett^{NT}. Även fynd av andra prioriterade arter (rödlistade eller arter markerade med B i fågeldirektivets bilaga 1) noterades (se faktabilder). Då dessa arter inte ingick inom ramen för uppdraget utreddes de inte vidare. Inventeringsmetodiken utgick från Naturvårdverkets modell *Förenklad revirkartering* (Naturvårdsverket 2012). Häckningskriterier registrerades med metodik hämtad från svensk fågeltaxering (Svensson 1999). Fynd av prioriterade arter rapporterades på Artportalen.

Fältinventeringen genomfördes med två besök i ett inventeringsområde innefattande de delvis skogklädda bebyggelseområdena 1, 3 och 5 (figur 1). Inventering utfördes från gryning till förmiddag, det vill säga under den tid på dygnet då fågelaktiviteten är som högst. Ett besök gjordes i början av maj (8/5) och ett i slutet av juni (21/6). Vid det senare tillfället gjordes även ett besök nattetid för att lyssna efter spelande nattskär. Inventeringen genomfördes under goda värdeförhållanden för fågelinventering (ej regn eller hård blåst).

Rödlistan: Den svenska rödlistan utarbetas av ArtDatabanken och uppdateras vart femte år. Den senaste rödlistan gavs ut 2020. Arterna listas i sex olika rödlistkategorier beroende på artens status: (RE) nationellt utdöd, (CR) akut hotad, (EN) starkt hotad, (VU) sårbar, (NT) nära hotad, (DD) kunskapsbrist. Arter som inte visar på någon minskning eller negativa trender och har tillräckligt stor population är klassade som livskraftiga LC. Rödlistan i sig innebär inget skydd utan anger olika arters risk att dö ut från Sverige

Fågeldirektivet är ett EU-direktiv som omfattar alla vilda fågelarter som förekommer naturligt inom EU. Direktivet innebär att det är förbjudet att skada eller döda fåglar. Det är även förbjudet att störa fåglar på ett sådant sätt att populationen påverkas negativt. Direktivet gäller alla fåglar samt deras ägg, ungar och bon. Fågeldirektivet har implementerats i svensk lagstiftning via Artskyddsförordningen. Arter som bedöms vara särskilt skyddsvärda, ur ett europeiskt perspektiv, har markerats med B i förordningens bilaga 1 och är markerade med FD i denna rapport.

Resultat

Nattskär

Inget fynd av nattskär gjordes under inventeringen. Vid kartstudier inför inventeringen bedömdes skogsområdet väster om herrgården ha förutsättningar att hysa spelande nattskär och nattinventeringen den 21/6 koncentrerades därför till detta område. Nattskär häckar och födosöker huvudsakligen i öppna eller gles trädbevuxna miljöer. I stora delar av det svenska utbredningsområdet utgör gles talldominerad skog den dominerade häckningsbiotopen. Det finns äldre fynd av nattskär i det inventerade området. Tidigare var skogen sannolikt glesare än vad den är i dag, på grund av gallring, vilket gynnat nattskär. Vid inventeringen konstaterades att skogen numera sannolikt är alltför tät för att attrahera nattskär.

Mindre hackspett

Inget fynd av mindre hackspett gjordes under inventeringen 2021. Inventeraren bedömde dock att fanns gott om bra biotop för mindre hackspett inom fastigheten Arbottna 1:28. Arten lever i löv och blandskog, främst i fuktiga områden, samt i ädellövskog. För sin häckning kräver den tillgång till döda lövträd eller lövträd med döda grenar och /eller stamdelar. Tillgången på murken ved är avgörande för hackspettarnas födotillgång samt möjlighet att hacka ut bohål.

Det finns många observationer av revirhävdande mindre hackspett inrapporterade på Artportalen. Mindre hackspett lever vanligtvis hela sitt liv på den plats där den häckade första gången (ArtDatabanken 2021). Eftersom biotopen för mindre hackspett inte nämnvärt har försämrats under senare år är det rimligt att tro att arten fortsatt häckar i området. Vilken påverkan den

planerade bebyggelseutvecklingen kan få för mindre hackspett behöver utredas närmare i en artskyddsutredning.

Spillkråka

Inget fynd av spillkråka gjordes under inventeringen. Spillkråka lever främst i barr- eller blandskog. De tätaste populationerna förefaller finnas i äldre, variationsrik blandskog med gott om död ved och gamla träd. Spillkråka har stora revir, ibland upp till 1000 ha. Arten är vanligtvis stannfågel inom reviret året om. Inom fastigheten Arbottna 1:28 finns häckningsförutsättningar för spillkråka och arten rapporteras återkommande på Artportalen. Spillkråka hävdar revir genom trumning, intensivast sker detta under perioden februari-april. Att inget fynd gjordes vid de två besöken i maj och juni utsluter inte att arten kan häcka inom fastigheten. Vilken påverkan den planerade bebyggelseutvecklingen kan få för spillkråka behöver utredas närmare i en artskyddsutredning.

Övriga arter

Under inventeringen noterades även de tre rödlistade arterna entita^{NT}, grönfink^{EN}, och gulsparv^{NT}. Även den hänsynskrävande arten göktyta observerades.

Referenser

Artportalen 2020: www.artportalen.se/birds

ArtDatabanken 2021: www.artfakta.artdatabanken

Ekologigruppen 2020. Naturvärdesinventering – Detaljplan för Arbottna 1:28, Haninge kommun

Naturvårdsverket 2012, Metodbeskrivning förenklad revirkartering:

www.naturvardsverket.se/upload/stod-i-miljoarbetet/vagledning/miljoovervakning/handledning/metoder/undersokningstyper/tidigare%20versioner/revj.pdf